

тэатралізаваную стылістыку чытанняў-перфомансаў.

Дзмітры Строцаў/ Дмитрий Строев (нар. 1965) – Нарадзіўся ў Мінску, дзе і жыве на дадзены момант. Скончыў архітэктурны факультэт Беларускага політэхнічнага інстытута. Працаваў мастаком-афармляльнікам, кааператарам, займаўся выдавецкай справай. Піша вершы і прозу. Аўтар паэтычных зборнікаў “38” (Мінск, 1990), “Лишние сутки. Роман в стихах” (Мінск, 1999), “Остров Це” (Мінск, 2002, 2007), “Бутылки света. Книга стихотворений” (Масква 2009). Таксама выступае як аўтар-выканаўца песняў на свае тэксты, распрацаваў унікальную

Жораў (Журавль)

У верасні 80-га пры газеце “Вечерний Минск” адкрылася літаб’яднанне. “ВМ” лічыўся самай чытанай гарадской газетай, таму аб’яву пра адкрыццё літа пабачылі многія. Сярод рознаўзроставых самадзейных празаікаў і паэтаў, якія прыйшлі на першае паседжанне, быў высокі таварыскі юнак, што гаварыў ледзь не басам. Пры знаёмстве малады чалавек паведаміў сходу сваё імя: Ігар Паглазаў, адрэкамендаваўся паэтам, расказаў, што летам, пасля заканчэння сярэдняй школы, спрабаваў паступіць у Літінстытут, быў на магіле Высоцкага. Адным з першых вызваўся чытаць вершы:

Это зеркало, эта вода,
Эти скаты бесчисленных кровель.
Смотрят женщины в зеркала,
В зеркала деревянных надгробий...

Я распят над твоею кроватью.
Что мне слезы и что мне обман?
Двухкрестовое это распятые,
Может, снится тебе по ночам?..

...Я, постигающий науку мастерства,
Перевидавший то, чего не сможет
Изобразить уж ни один художник,
Я, как портной бледнеет перед тканью,
Бледнею перед выдержкой железной,
С которой мастер обнажил страданье
Безумных красок, подчиненных пиру...

Аўдыторыя ў сваёй большасці засталася да вершаў абьякавай. У выніку ўсе стасункі ў літа набылі тыповы фармалізаваны характар. Некаторым новым сябрам, якія ў хуткім часе пачалі збірацца на кватэры, Ігар

прызнаўся, што накінуў сабе год і насамрэч вучыцца ў 10-м класе. Тады ж высветлілася, што яго “афіцыйнае” дзённікавае прозвішча – Шнеерсон, Паглазаў – гэта псеўданім, па прозвішчы маці. Кампанія была старэйшая за Ігара, але ён ва ўсім трымаўся на роўных – ужо паліў, першым бег за віном і ў выпіўцы не адставаў, а эрудыцыяй і дасціпнасцю – моцна вылучаўся. Усю восень ён інтэнсіўна пісаў, чытаў і прысвячаў сябрам вершы. У снежні яны са спазненнем даведаліся, што Ігар скончыў жыццё самагубствам, павесіўся, у няпоўныя чатырнаццаць гадоў (27.12.66 – 14.12.80). Быў васьмікласнікам. У кішэні нябожчыка знайшлі перадсмяротны верш:

* * *

Пажити мои, пажити.
Пожить бы еще, пожить бы.
Со спасения нашего
За Спасителя нашего.

Не дали мне, не дали.
Ангелы обедали.
Встанут, посторонятся,
Даже не поклонятся.

Не жили вы, не жили,
Мои руки прежние,
Мои мысли прошлые
Да дела острожные.

Не были, как небыли.
Спросишь: “Это небо ли?”
Я отвечу небылью:
Где мы? Где мы? Где мы?

Упершыню самвыдатаўскую кнігу вершаў Ігара Паглазава я пабачыў на сталe ў Кіма Хадзеева. У 82-м. Кнігу сабралі і штучным накладам выдалі бацькі. Вершы мяне ўразілі. Яны не былі нейкімі асабліва інтэлектуальнымі ці віртуознымі – вершы былі бяздоннымі:

...И надо мною катят тучи
Свои бездонные колодцы...

...Но для меня есть озеро и солнце,
И темный, вдалеке от жизни лес...
...И запах трав слышней на дне колодца,
И звуки все куда нежнее в нем...

...Вот и дверь третьим солнцем зарделась.
Шесть часов или восемь минут...
...Темный угол стихотворенья
Освещаая огромным лбом...

...Там едина ночь без понимания
Сыплет звездами и тихо говорит.
Там березка, как мое страдание
На фаворе праздника стоит...
...Там огонь, скрипучие ворота,
И длиннее журавля апрель...

...Журавль Ветхого Завета
Который день в моем окне
Теряет точность силуэта.
Он неизменен на земле...
...Он, как скрипучие ворота,
И напоен, как май листвой...

...И листья ног Христовых целовать,
И тихо плакать, и часы считать...

...Мы отмерим себе понемногу
За свою оскорбленную даль...
Нас с тобой одеялом накроет
Это пыльное сито дорог...

Мой малодшы аднагодак гаварыў з досведу, што быў большым за досвед майго юнацтва, досвед, атрыманы мною ў сям'і, і, падавалася, увесь досвед майго чытання. Недакладна зарыфмаваныя радкі чаплялі нешта глыбінна-галоўнае, што дагэтуль няўразліва спала ўва мне, што я ў сабе не ведаў. Вершы мяне мучылі, выкрывалі і змянялі.

Гэта была не разумная ці тонкая кампіляцыя пазычаных вобразаў, але цэлы жывы арганізм, які вырастае са сваёй цішыні. Не культурная маска, а твар хлопчыка, мінскага школьніка, змешчаны ў плазму сусветнай трагедыі.

Прашчур Ігара па бацькоўскай лініі, рэбэ Шнеур-Залман Барух, быў легендарным заснавальнікам беларускага хасідызму. Дзед Ігара па мацярынскай лініі, моцна любімы, быў праваслаўным вернікам, падтрымліваў перапіску з япіскапам.

Удзел падлеткаў у таемнасцях Царквы гарадскія ўлады пераследавалі,
Ігар удзельнічаў. Патлумачыць трагедыю я не магу, жыву з пытаннем.

пераклад з рускай – Юля Цімафеева

© Дзмітры Строцаў, 2009

© Юля Цімафеева, пераклад, 2010